

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

GO! BS DE KLEINE ICARUS GENT TE GENT

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 2618

Instelling GO! BS De Kleine Icarus Gent
Karel Lodewijk Ledeganckstraat 4 - 9000 GENT

Beleidsverantwoordelijke Julie SNAUWAERT

Telefoonnummer 09 243 30 99

E-mail dir.dekleineicarus@scholengroep.gent

Website www.dekleineicarus.be

Bestuur GO! scholengroep Gent
Schoonmeersstraat 26 - 9000 GENT

Scholengemeenschap HORTA
Schoonmeersstraat 26 - 9000 GENT

Centrum voor leerlingenbegeleiding GO! CLB Gent
Voskenslaan 262 - 9000 GENT

Start- en einddatum doorlichting 11/12/2023 - 14/12/2023

Inspectieteam Mieke VAN BELLE
Joost VAN DAELE

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	9
4.1	Wiskunde in Lager onderwijs	9
4.2	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	10
5	Respecteert de school de regelgeving?	12
6	Samenvatting	13
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	13
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	14
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk	14
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	15
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	16

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Karel Lodewijk Ledeganckstraat 4 - 9000 GENT.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid VOLGENS DE VERWACHTING	Go! Daltonschool De Kleine Icarus weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. Haar visie met de kernwoorden 'zelfstandigheid, verantwoordelijkheid, effectiviteit, reflectie, samenwerken' is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. Hoewel de schoolvisie duidelijk en centraal in het schoolbeeld gevisualiseerd wordt en de school de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de visie te realiseren stimuleert, vormt het nog een uitdaging om de visie ten volle ingang te laten vinden in de onderwijsleerpraktijk. Het vormt dan ook een groeikans voor de school om prioriteiten uit te zetten in een strategisch plan op middellange en lange termijn met aandacht voor doelgerichte afspraken en verwachtingen over waarneembare effecten tot op de klasvloer. De school stuurt haar visie bij waar nodig.
Onderwijskundig beleid BENADERT DE VERWACHTING	De school geeft het onderwijskundig beleid vorm maar doet dit fragmentair of niet schoolbreed. Zo bestaan er maatregelen en afspraken over de vormgeving van een krachtige leeromgeving aan de hand van verschillende Daltonprincipes, zoals het organiseren van taaktijd en een meersporenbeleid maar zijn deze afspraken weinig samenhangend. In de huidige context van vele nieuwe teamleden vormt het voor de school een werkpunt om uit de veelheid van verwachtingen concrete handvaten en doelgerichte afspraken te puren die de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding aansturen. Daarnaast is een cyclische en doelgerichte aanpak in de verhoogde zorg een werkpunt. De school ondersteunt de startende teamleden. Ze stimuleert professionalisering en waardevolle samenwerkingen met externen maar het is een werkpunt om de professionalisering en de personele middelen meer planmatig in te zetten en af te stemmen op de actuele onderwijs- en ondersteuningsbehoeften.
Cyclische evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING	De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking in groeiende mate systematisch en cyclisch zoals de kwalitatieve evaluatie van de onderwijsleerpraktijk tijdens teamvergaderingen, de evaluatie van het leesbeleid en de ingeplande outputmetingen via gestandaardiseerde toetsen. Het is een groeikans voor de school om bij evaluaties nadrukkelijk en systematisch aandacht te hebben voor de resultaten en effecten.

Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	De school evalueert haar kwaliteit op basis van diverse kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. De systematische evaluatie van diverse aspecten van de schoolwerking gebeurt doorgaans via bevestigingen van teamleden, ouders en leerlingen, waarbij de school peilt naar de mening van de bevestigden. Bij vernieuwings- en veranderingstrajecten ontbreekt het de school vaak aan een concreet plan van aanpak met meetbare doelen, een eenduidig tijdspad en onderbouwde evaluaties. De school slaagt er nog weinig in om bij haar evaluaties de resultaten en effecten bij de leerlingen gericht te benutten. Een diepgaande en doelgerichte analyse van de diverse outputgegevens vormt een werkpunt. Zo komt de betrouwbaarheid van de evaluaties in het gedrang.
Borgen en bijsturen BENADERT DE VERWACHTING	De voorbije schooljaren heeft de school ingezet op bijsturen en vernieuwen. Zo implementeerde ze nieuwe wiskundemethodes en werkte ze een leesbeleid en een beleid rond cognitief sterk functionerende leerlingen uit. De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten, maar dat zicht is onvolledig. Ze laat kansen liggen om haar werking vanuit betrouwbare evaluaties bij te stellen. De school implementeert veel tegelijk en niet elk verbetertraject wordt met dezelfde diepgang afgerond. Een aantal afgewerkte veranderingsprocessen zijn beperkt verankerd in concrete handvaten. Dit resulteert in een verscheidenheid van de aanpak over de leerjaren heen.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 Wiskunde in Lager onderwijs

Onderwijs en begeleiding op maat
BENADERT DE VERWACHTING

De leraren laten kansen liggen om voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerling. Het vormt een werkpunt om deze beeldvorming gericht te verfijnen. De leraren spelen, vaak na overleg, in op de onderwijsbehoeften van de leerling. Hiervoor benutten ze vooral stimulerende en differentiërende maatregelen. Het uitvoeren van gefaseerde en doelgerichte remediëringstrajecten kan het onderwijs op maat nog versterken. Het is een werkpunt om de begeleidingsdoelen specifiek te formuleren en de maatregelen in een overzichtelijk tijdspad op te nemen. De leraren volgen de effecten van het maatwerk op en sturen bij waar nodig maar de opvolging kan nog winnen aan systematiek en transparantie.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak
BENADERT DE VERWACHTING

De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. Ze laten echter nog kansen liggen om de aanpak geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend te maken. De leraren bieden houvast aan leerlingen door hun wiskundige instructie op te bouwen van concreet naar schematisch en abstract. Ze creëren extra kansen om nieuwe inhouden in te oefenen en te verankeren via een dagelijkse inoefening bij de start van de les. De meeste leraren stemmen de aanpak af op de brede beeldvorming onder meer via de geïndividualiseerde weektaak. De werk- en groeperingsvormen zetten leerlingen aan tot samenwerking en interactie, maar een gerichte en denkactiverende begeleiding hiervan wisselt per leraar. De leraren benutten af en toe visualisatie maar niet altijd doelgericht. Zo zijn er geen afspraken gemaakt over de visualisatie van belangrijk wiskundige kennis in het klasbeeld. Het is een werkpunt om expliciete aandacht te besteden aan school- en instructietaal met specifieke aandacht voor de rekentaal en om deze te stroomlijnen over de leerjaren en verschillende wiskundemethodes heen. Het aanbieden en de opbouw van doelgerichte strategieën en metacognitieve vaardigheden die het leren, het probleemoplossend denken en de zelfregulatie bevorderen zijn nog werkpunten. De duidelijke Daltonvisie van de school kan hierbij als hefboom dienen.

Effectieve feedback VOLGENS DE VERWACHTING	De meeste leraren geven geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de leerlingen in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is zowel op het product als op het proces en de zelfregulatie gericht. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Binnen de schooleigen pijler 'reflecteren' is er aandacht voor feedback, feed-up en feed-forward hoewel dit wisselt per leraar.
Leerlingenevaluatie VOLGENS DE VERWACHTING	De observatie en evaluatie sporen met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, fair en breed. Een gestandaardiseerde test die afgestemd is op de schooleigen leerlijn voor wiskunde ontbreekt, waardoor de betrouwbaarheid van de evaluatie in het gedrang komt. De leraren betrekken de leerlingen bij de evaluatie maar kunnen dit nog versterken volgens hun schooleigen pedagogische visie. Er is reeds ruimte voor zelfinschaling- en evaluatie.

4.2 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling

Onderwijs en begeleiding op maat BENADERT DE VERWACHTING	De leraren laten kansen liggen om voor iedere kleuter met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de kleuter. Het vormt een werkpunt om deze beeldvorming gericht te verfijnen. De leraren spelen, vaak na overleg, in op de onderwijsbehoeften van de kleuter. Hiervoor benutten ze vooral stimulerende en differentiërende maatregelen. Het uitvoeren van gefaseerde en doelgerichte remediëringstrajecten kan het onderwijs op maat nog versterken. Het is een werkpunt om de begeleidingsdoelen specifiek te formuleren en de maatregelen in een tijdspad op te nemen. De leraren volgen de effecten van het maatwerk op en sturen bij waar nodig maar de opvolging kan nog winnen aan systematiek en transparantie.
---	--

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De mate waarin de meeste leraren aandacht hebben voor het verrijken, verdiepen en verbreden van het spel van de kleuters in de speelleerhoeken vanuit de ontwikkelingsbehoeften en de vooropgestelde doelen is opvallend. De aanpak is geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkelend. De meeste leraren voorzien een brainstorm voor elk nieuw thema en sluiten daarmee aan bij de voorkennis van de kleuters. De kleuters krijgen ruime kansen om zelfredzaamheidstaal, themataal en instructietaal te gebruiken in rijke en werkelijkheidsgerichte ervaringssituaties. De leraren benutten geregeld het incidenteel leren en besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden. Ze bieden doelgerichte strategieën, pictogrammen en stappenplannen aan die het probleemoplossend denken en de zelfregulatie bevorderen. De leraren leveren inspanningen om de tijd om te leren en ontwikkelen te maximaliseren maar het is een aandachtspunt om de organisatie van het middagmaal van alle kleuters, dat grotendeels binnen de lestijd plaatsvindt, kritisch te bekijken.
Effectieve feedback VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren geven geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de kleuters in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze vanuit de doelen en de leerervaringen van de kleuters. De feedback is zowel op het product als op het proces en de zelfregulatie gericht. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.
Leerlingenevaluatie VOLGENS DE VERWACHTING	De observatie en evaluatie sporen met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De observatie en evaluatie van bijkomende doelen met het oog op het bieden van stimulerende maatregelen, hebben geen negatieve impact op de ontwikkeling van de kleuters of de doorstroom naar het lager onderwijs. De observatie en evaluatie hebben betrekking op zowel het proces als het product en zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces. Zo stemmen de leraren het onderwijsleerproces af op de brede observatie- en evaluatiegegevens. De observatie en evaluatie zijn doelgericht en de leraren hanteren objectieve en eenduidige beoordelingscriteria. Daardoor zijn de observatie en evaluatie transparant, betrouwbaar en fair.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het kwaliteitsvol ondersteunen van het geboden onderwijs.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4, §1

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	●
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	●
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	◆

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	Wiskunde in Lager onderwijs	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling
Afstemming op het gevalideerd doelenkader		
Onderwijs en begeleiding op maat	◆	◆
Leef- en leerklimaat		
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	◆	●
Effectieve feedback	●	●
Materiële leef- en leeromgeving		
Leerlingenevaluatie	●	●
Leereffecten		

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor wiskunde in lager onderwijs.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: POSITIEF MET WERKPUNTEN
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: POSITIEF